

დამტკიცებულია 2015 წლის 20 ივლისის აკადემიურ საბჭოს №8 სხდომის ოქმით ამ წესით გაუქმდა აკადემიური საბჭოს 2011 წლის 10 აგვისტოს საბჭოს №53-ე სხდომით დამტკიცებული „ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტი, შესულია ცვლილება 2018 წლის აკადემიური საბჭოს 4 აპრილის №მ-4 ოქმით

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტი

1. დებულების მოქმედების სფერო

ეს დებულება განსაზღვრავს ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტში ბაკალავრიატის ფუნქციონირებისა და ბაკალავრის აკადემიური ხარისხის მინიჭებისათვის აუცილებელ ზოგად მოთხოვნებს "უმაღლესი განათლების შესახებ" საქართველოს კანონისა და ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის წესდების შესაბამისად.

2. საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის (შემდგომში - საბაკალავრო პროგრამა) მიზანი

2.1. ბაკალავრიატი – აკადემიური უმაღლესი განათლების პირველი საფეხური, რომელიც ორიენტირებულია სრულ ზოგად განათლებაზე უფრო მაღალი დონის პროფესიულ მომზადებასა და სასწავლო დისციპლინებისთვის თეორიული საფუძვლების სწავლებაზე, რაც აუცილებელია მაგისტრატურაში შემდგომი სწავლის გაგრძელებისათვის ან/და მიღებული კვალიფიკაციით მუშაობისათვის.

2.2. ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის საბაკალავრო პროგრამა მიზნად ისახავს შესაბამისი სპეციალობის საფუძვლების სწავლებას, რაც აუცილებელია მიღებული კვალიფიკაციით მუშაობისათვის ან/და მაგისტრატურაში შემდგომი სწავლისათვის. ის აძლევს სტუდენტს შესაძლებლობას, მიიღოს ფართო განათლება და ძირითადი ცოდნა მის მიერ არჩეულ სფეროში; უვითარებს მას იმ აუცილებელ უნარებსა და კომპეტენციებს, რომლებიც საჭიროა როგორც შრომის ბაზარზე კონკურენტუნარიანობისთვის, ასევე სწავლის გასაგრძელებლად შემდგომ საფეხურზე.

2.3. უნივერსიტეტი განსაკუთრებულ პრიორიტეტად მიიჩნევს სტუდენტის თავისუფალ არჩევანს და ხელს უწყობს მას, თავად დაგეგმოს სასწავლო პროცესი. კერძოდ, სტუდენტი, მისი ინტერესიდან და მის მიერ არჩეული სასწავლო მიმართულებიდან გამომდინარე, მაქსიმალურად თავისუფალია კურსების არჩევასა და საკუთარი სასწავლო გეგმის შემუშავებაში. აკადემიურ გარემოში სტუდენტის ნავიგაცია უზრუნველყოფილია სასწავლო პროცესის მართვის ელექტრონული სისტემით „არგუსი“.

3. საბაკალავრო საფეხურზე მიღება

3.1. ბაკალავრიატში სწავლის უფლება აქვს მხოლოდ სრული ზოგადი განათლების დამადასტურებელი სახელმწიფო სერტიფიკატის მფლობელს ან მასთან გათანაბრებულ პირს, რომელმაც წარმატებით გაიარა შესაბამისი ერთიანი ეროვნული გამოცდები საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დადგენილი წესით და რომელიც აკმაყოფილებს პროგრამით გათვალისწინებული მიღების წინაპირობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

3.2. ბაკალავრიატში სწავლის უფლება აქვს აგრეთვე ერთიანი ეროვნული გამოცდების მხოლოდ ზოგადი უნარების აზერბაიჯანულენოვანი, აფხაზურენოვანი, ოსურენოვანი და სომხურენოვანი

ტესტების შედეგების საფუძველზე ქართულ ენაში მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამაზე

ჩარიცხულ სტუდენტს, აღნიშნული პროგრამის დასრულების შემდეგ.

3.3. აბიტურიენტების ხელშეწყობისა და სტუდენტის მობილობის მიზნით, ბაკალავრიატში სწავლა ერთიანი ეროვნული გამოცდების გავლის გარეშე დასაშვებია „უმაღლესი განათლების შესახებ საქართველოს კანონითა“ და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მიერ დადგენილი წესით.

3.4. ამ მუხლის 3.1. და 3.2. პუნქტებით გათვალისწინებულ პირთა ჩარიცხვა უნივერსიტეტში ხორციელდება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2011 წლის 19/5 ბრძანებით დამტკიცებული „ერთიანი ეროვნული გამოცდების ჩატარების დებულებისა და სახელმწიფო სასწავლო გრანტის განაწილების წესის“ შესაბამისად.

3.5. ამ მუხლის 3.3. პუნქტით გათვალისწინებულ პირთა ჩარიცხვა უნივერსიტეტში ხორციელდება „უმაღლესი განათლების შესახებ საქართველოს კანონისა“ და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის მიერ დადგენილი წესით.

4. საბაკალავრო პროგრამა

4.1. საბაკალავრო პროგრამის შემუშავებაში ჩართულია ყველა დაინტერესებული მხარე. კერძოდ, აკადემიური/სამეცნიერო/მოწვეული პერსონალი, დამსაქმებლები, სტუდენტები, კურსდამთავრებულები (არსებობის შემთხვევაში), ადმინისტრაციული პერსონალი (მათ შორის ფაკულტეტის/სკოლის დეკანი, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი, კურიკულუმის ექსპერტი) და სხვა. პროგრამის შემუშავებისას სახელმძღვანელო დოკუმენტებია: საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2010 წლის 1 ოქტომბრის №99/5 ბრძანებით დამტკიცებული „საგანმანათლებლო დაწესებულებების ავტორიზაციის დებულება“, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2011 წლის 4 მაისის №65/5 ბრძანებით დამტკიცებული „საგანმანათლებლო დაწესებულებების საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციის დებულება“, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2010 წლის 10 დეკემბრის №120/5 ბრძანებით დამტკიცებული „ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩო“, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის N3 ბრძანება „უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტებით გაანგარიშების წესის დამტკიცების შესახებ“, დარგობრივი სტანდარტი (არსებობის შემთხვევაში) (www.eqe.ge), „ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტთა/პროფესიულ სტუდენტთა შეფასების, კრედიტების მინიჭებისა და რეიტინგის განსაზღვრის წესი“, „ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავების, დამტკიცების, მასში ცვლილების შეტანის, და გაუქმების წესი და პროცედურები“, და „ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის საგანმანათლებლო პროგრამის შეფასების კრიტერიუმები“.

4.2. საბაკალავრო პროგრამის კურიკულუმის დოკუმენტში მითითებულია ინფორმაცია სწავლის ხანგრძლივობის/მოცულობის, პროგრამის მიზნის, მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხის, სწავლის შედეგების, სწავლების ენის, პროგრამაზე დაშვების წინაპირობების, სწავლების მეთოდების, შეფასების წესის, დასაქმების სფეროების, სწავლისთვის აუცილებელი რესურსების პროგრამის შემადგენელი კომპონენტებისა და პროგრამასთან დაკავშირებული სხვა მონაცემების შესახებ.

4.3. საბაკალავრო პროგრამის სტრუქტურაში განსაზღვრულია პროგრამის კომპონენტების (მაგ.: სასწავლო კურსები, ბლოკები, პრაქტიკის კომპონენტები და ა.შ.) კრედიტები, საკონტაქტო

საათების რაოდენობა, წინაპირობები, სემესტრი, სტატუსი და ლექტორის ვინაობა. პროგრამას ერთვის სწავლის შედეგების რუკა. პროგრამის კომპონენტების დეტალური აღწერა მოცემულია შესაბამის დოკუმენტებში (სილაბუსებში, კონცეფციებში და ა.შ.).

4.4. საბაკალავრო პროგრამის მოცულობაა არანაკლებ 240 კრედიტი. ბაკალავრიატში თითოეული სემესტრის მანძილზე სტუდენტს შეუძლია დააგროვოს საშუალოდ 30 კრედიტი.

4.5. საბაკალავრო პროგრამის 240 კრედიტი სტუდენტმა შეიძლება დააგროვოს შემდეგი კომბინირებით: ზოგადი მოდული, ძირითადი (major) სპეციალობა და დამატებითი (minor) სპეციალობა ან ზოგადი მოდული, ძირითადი (major) სპეციალობა და თავისუფალი კომპონენტები. ზოგადი მოდულის მოცულობაა 60 კრედიტი, ძირითადი (major) სპეციალობის - მინიმუმ 120 კრედიტი (გარდა რეგულირებადი საგანმანათლებლო პროგრამებისა, რომელთა მოცულობაც განისაზღვრება შესაბამისი დარგობრივი სტანდარტის საფუძველზე), დამატებითი (minor) სპეციალობის - მინიმუმ 60 კრედიტი, თავისუფალი კომპონენტების - საშუალოდ 60 კრედიტი. გამონაკლისს წარმოადგენენ რეგულირებადი პროგრამები, რომელთა ფარგლებში ზემოთაღნიშნული კომპონენტების კომბინაცია და კომპონენტებს შორის კრედიტების შესაბამისი განაწილება განისაზღვრება ინდივიდუალურად, საბაკალავრო პროგრამით.

4.6. სტუდენტი ძირითად (major) სპეციალობას ირჩევს მესამე სემესტრიდან. მესამე სემესტრიდან არის შესაძლებელი ასევე დამატებითი (minor) სპეციალობის დაფიქსირებაც. სტუდენტი დამატებით (minor) სპეციალობას ირჩევს ძირითადი (major) სპეციალობისგან განსხვავებული მიმართულებიდან. გამონაკლისს წარმოადგენენ პროგრამები, სადაც ჩარიცხვისას ფიქსირდება ძირითადი სპეციალობა.

4.7. საბაკალავრო პროგრამაში გათვალისწინებულია არჩევითობა: პროგრამის სტრუქტურა სავალდებულო კურსებთან ერთად მოიცავს არჩევით და, საჭიროების შემთხვევაში, სავალდებულო-არჩევით კურსებსაც.

4.8. არჩევითობის უზრუნველსაყოფად, ერთი და იგივე კურსი შეიძლება შეთავაზებული იყოს ყოველ მეორე სემესტრში.

4.9. ზოგადი მოდული

4.9.1. ზოგადი მოდულის მიზანია, მისცეს სტუდენტს ზოგადი ცოდნა, რომელიც ქმნის საბაკალავრო განათლების და უშუალოდ არჩეული სპეციალობის კონტექსტს. მოდულის ფარგლებში შეძენილი ტრანსფერული კომპეტენციები დაეხმარება სტუდენტს, ეფექტურად წარმართოს საკუთარი სწავლის პროცესი შემდგომ ეტაპზე. კერძოდ, მოდული უვითარებს სტუდენტს ქართულსა და ინგლისურ ენებზე ეფექტური ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაციის, ანალიზის, არგუმენტაციის, პრობლემების შეფასებისა და შემოქმედებითად გადაჭრის, გუნდში ეფექტურად მუშაობის, თანამედროვე საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენების, რაოდენობრივი მსჯელობისა და აკადემიური მუშაობის უნარებს.

4.9.2. ტრანსფერული უნარების განვითარების გარდა, ზოგადი მოდული მიზნად ისახავს, გააცნოს სტუდენტს სხვადასხვა დარგების სპეციფიკა, მათი ძირითადი პრობლემატიკა და საფუძვლები, რაც მას შემდგომში საშუალებას მისცემს, გააკეთოს გააზრებული არჩევანი შეთავაზებულ ძირითად (major) სპეციალობებს შორის.

4.9.3. ზოგადი მოდულის ფარგლებში შეთავაზებულია როგორც სავალდებულო (მეტწილად ტრანსფერულ უნარებზე ორიენტირებული კურსები), ასევე სავალდებულო-არჩევითი კურსები (ე.წ. სპეციალობის შესავალი კურსები).

4.9.4. ზოგადი მოდული შემოთავაზებულია უნივერსიტეტის ყველა ფაკულტეტის/სკოლის მიერ. მისი სტრუქტურა (გარდა სავალდებულო კურსებისა) შეიძლება იყოს განსხვავებული, ფაკულტეტის/სკოლის მიერ შემოთავაზებული ძირითადი (major) სპეციალობების, მათ შორის რეგულირებადი სპეციალობების სპეციფიკის გათვალისწინებით.

4.10. ძირითადი (major) სპეციალობა

ძირითადი (major) სპეციალობა სტუდენტს აძლევს სფეროს შესახებ ფართო ცოდნას, რომელიც მოიცავს თეორიების, პრინციპების კრიტიკულ გააზრებას და სფეროს კომპლექსური საკითხების გაცნობიერებას. პროგრამის ფარგლებში სტუდენტები ეუფლებიან სფეროსთვის დამახასიათებელ მეთოდებს პრობლემების გადასაჭრელად და შეუძლიათ კვლევითი ან პრაქტიკული ხასიათის პროექტის განხორციელება წინასწარ განსაზღვრული მითითებების შესაბამისად.

4.11. დამატებითი (minor) სპეციალობა

დამატებითი (minor) სპეციალობა უფართოებს სტუდენტს თვალსაწიერს, გამოუმუშავებს მას დისციპლინათშორის მიდგომებს და ზრდის მისი დასაქმების პერსპექტივებს.

4.12. თავისუფალი კომპონენტი

სტუდენტს აქვს შესაძლებლობა, დამატებითი სპეციალობის მაგივრად, თავისუფალი კომპონენტის ფარგლებში შეისწავლოს მისთვის საინტერესო კურსები შემოთავაზებული საბაკალავრო კურსებიდან, რაიმე გამართიანებელი სქემის გარეშე და შეიძინოს ცოდნა სწორედ იმ საკითხებისა და მიდგომების შესახებ, რომლებიც მის მიზნებსა და ინტერესებს შეესაბამება. თავისუფალი კომპონენტების ფარგლებში კურსების შეთავაზებით უნივერსიტეტი უზრუნველყოფს სტუდენტის აკადემიურ თავისუფლებასა და არჩევითობის პრინციპის დაცვას.

4.13. ინდივიდუალური პროგრამა

სტუდენტის ინტერესების, აკადემიური მომზადებისა და სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროებების შესაბამისად, საგანმანათლებლო პროცესში მისი შეუფერხებლად ჩართულობის უზრუნველყოფის მიზნით, შესაძლებელია შედგენილ იქნას ინდივიდუალური პროგრამა/სასწავლო გეგმა. ინდივიდუალური პროგრამის/სასწავლო გეგმის შედგენისას გათვალისწინებული უნდა იყოს „ილიას სახელწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტთა/პროფესიულ სტუდენტთა შეფასების, კრედიტების მინიჭებისა და რეიტინგის განსაზღვრის წესი“ და „ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავების, დამტკიცების, მასში ცვლილების შეტანისა და გაუქმების წესისა და პროცედურების“ მე-4 მუხლით განსაზღვრული მოთხოვნები.

4.14. რეგულირებადი პროგრამები

რეგულირებადია საბაკალავრო პროგრამა, რომლისთვისაც სახელმწიფო ადგენს სპეციალურ სააკრედიტაციო მოთხოვნებს და რომელიც რეგულირდება შესაბამისი კანონმდებლობით. რეგულირებადი საბაკალავრო პროგრამა ორიენტირებულია სტუდენტის მომზადებაზე

შესაბამისი რეგულირებადი პროფესიისათვის. პროგრამის არანაკლებ 75% ეთმობა რეგულირებადი პროფესიისათვის აუცილებელი კომპეტენციების გამომუშავებას.

5. საბაკალავრო ნაშრომი/პროექტი

5.1. საბაკალავრო პროგრამა შესაძლებელია დასრულდეს საბაკალავრო ნაშრომით/პროექტით.

5.2. საბაკალავრო ნაშრომი/პროექტი იწერება/იქმნება ბაკალავრიატში სწავლის ბოლო სემესტრში. საბაკალავრო ნაშრომში/პროექტში ბაკალავრმა უნდა წარმოაჩინოს როგორც სათანადო კომპეტენცია არჩეული სპეციალობის სფეროში, ასევე აკადემიური კომუნიკაციის შესაბამისი დონე.

5.3. საბაკალავრო ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიური სტილის შესაბამისად.

5.4. საბაკალავრო ნაშრომის კონცეფცია უნდა მოიცავდეს:

- კომპონენტის მიზანს;
- კომპონენტის შედეგებს;
- მისანიჭებელი კრედიტების რაოდენობას;
- საათების განაწილებას;
- შეფასების კომპონენტებს და კრიტერიუმებს;
- ხელმძღვანელის არჩევის მექანიზმს;
- ხელმძღვანელის ვალდებულებებს/მოვალეობებს;
- ნაშრომის წარდგენის და დაცვის მექანიზმს;
- ინტერესთა კონფლიქტის აცილების მექანიზმს;
- ნაშრომის პლაგიატზე შემოწმების მექანიზმს.

5.5. საბაკალავრო ნაშრომის ხელმძღვანელები შეიძლება იყვნენ:

- პროგრამაში ჩართული პროფესორი/პროფესორები;
- მოწვეული პირი, რომელსაც აქვს შესაბამის მიმართულებაში ან დარგში მაგისტრის/მაგისტრთან გათანაბრებული ან დოქტორის აკადემიური ხარისხი და შესაბამისი/მომიჯნავე საკითხების კვლევის გამოცდილება;
- მოწვეული პირი, რომელსაც აქვს შესაბამის მიმართულებაში ან დარგში მაგისტრის/მაგისტრთან გათანაბრებული ან დოქტორის აკადემიური ხარისხი და პრაქტიკული გამოცდილება (არანაკლებ 5 წლისა);
- შესაბამისი მიმართულების ან დარგის დოქტორანტი, რომელსაც აქვს დაცული პროსპექტუსი ან გამოქვეყნებული აქვს სადოქტორო პროგრამით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისი პუბლიკაცია;
- შესაბამისი მიმართულების ან დარგის მკვლევარი, რომელსაც აქვს დოქტორის აკადემიური ხარისხი და ბოლო ორი წლის განმავლობაში გამოქვეყნებული აქვს პუბლიკაცია საერთაშორისო ბაზებში შემავალ ჟურნალებში.

6. ბაკალავრის ხარისხის მინიჭება

6.1. არანაკლებ 240 კრედიტის დაგროვებისა და შესაბამისი საბაკალავრო პროგრამის მოთხოვნების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, სტუდენტს ენიჭება ბაკალავრის აკადემიური ხარისხი.

6.2. საბაკალავრო პროგრამის კურსდამთავრებულისათვის მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხის სახელწოდება მოიცავს ტერმინს – „ბაკალავრი“, შესაბამისი მიმართულების ან/და დარგის/სპეციალობის მითითებით.

6.3. ბაკალავრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების წინაპირობაა შესაბამისი მიმართულების ან დარგის/სპეციალობის არსებობა საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის № 120/ნ ბრძანებით დამტკიცებული „ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩოს“ მიმართულებების, დარგების/სპეციალობების, ქვედარგების/სპეციალიზაციებისა და პროფესიული სპეციალიზაციების ჩამონათვალში.